

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Ioannis Azorii Lorcitani, Societatis Iesv Presbyteri Theologi, Institvtiones Morales

In Qvibus Vnivers[a]e Qvaestiones ad Conscientiam recte aut prauè
factorum pertinentes, breuiter tractantur

Azor, Juan

Coloniae Agrippinae, 1602

17. De Ira, & Inuidia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14077

Ex dictis cernere est, quando Avaritia sit lethalis. tunc enim est, quando ea infert alteri graue detrimentum, & damnum.

Cap. XVI.

De Luxuria.

PRIMO queritur, Quare Luxuria dicatur capitale vitium? *Respondeo*, cum S.Tho. 2. 2. q. 153. a. 4. Alex. 2. p. q. 143. m. 1. Naua. c. 23. n. 12. non ideo dici: quia sex vel septem, sub se species habeat, de quibus in sexto Decalogi præcepto differendum erit, sed quia aliqua vitia tāquam filias quasdam gignat, ac procreet; quæ iuxta. B. Greg. lib. 31. Mora. c. 31. S. Th. 2. 2. q. 153. a. 5. Alex. p. 2. q. 144. m. 7. Nau. c. 23. n. 13. sunt octo: Cæcitas mentis, Præcipitatio rationis, Inconsiderantia, Inconstantia, Immodicus amor sui, Nimijs huius sæculi amor, Horror futuri, Odium Dei: quæ omnia ex alijs quoque vitijs licet pullulent, sepius tamen solent esse luxurix partus.

Secundo queritur, quid sit luxuria, vt est capitale vitium? *Respondeo*, immoderatam esse rerum libidinosarum cupidinē, quæ in eo consistit, quod sit extra legitimū coniugium. S. Th. 2. 2. q. 153. art. 4. Alex. 2. p. q. 113. m. 3. & 6. Quo verò pacto luxuria sit in nostris factis, dictis, vel affectibus, in eodem sexto Decalogi Præcepto latè explicabo.

Cap. XVII.

De Ira, & Inuidia.

PRIMO queritur, Quid sit Ira, vt est capitale vitium? *Respondeo*, S. Th. 2. 2. q. 158. a. 1. & a. 2. & a. 6. Alexan. p. 2. q. 139. m. 1. Nau. c. 23. n. 15. nequam esse animi affectum, sed deprauatum habitum vel actum, quo præter modum iniuriæ acceptæ vindictā appetimus, quare mansuetudini, clementiæ, recti cōs, ac debite vindicationi aduersatur.

Secundo queritur, quot sint Iræ species? *Respondeo* cum Greg. lib. 31. Mora. c. 31. S. Th. 2. 2. q. 158. a. 7. Alex. 2. p. q. 144. m. 3. Nau. c. 23. n. 15. septem, quæ sunt Indignatio, Tumor, Clamor, Blasphemia, Contumelia, Opprobrium, & Rixa. Addunt quidam his quatuor alias, nempe Maledictum, Seditio-nem, Bellum, & Vindictam, sed prioribus septem concluduntur.

Tertio queritur, quando Ira sit culpa mortife-ra? *Respondeo*, cum S. Th. 2. 2. q. 158. a. 3. Alex. p. 2. q. 139. m. 5. 6. & Nau. c. 23. n. 15. 16. & 17. ad hoc requiri primò plenam animi deliberationem: *Deiudè*, vt ira sit absq; iusta causa, & legitima; aliò qui enim peccatum non est. Postremò, vt sit in re graui, quæ non parū habeat momēti, & ponderis.

Quarto queritur, Cui virtuti opponatur inuidia? *Respondeo*, S. Th. 2. 2. q. 36. a. 1. & 2. Alex. 2. p. q. 13. m. 8. Nau. c. 23. n. 18. Charitati, quæ gaudet bonis alterius. Non tamen ita opponitur, vt sit vitij Charitati contrarium; tale enim est odium: sed opponitur charitatis effectui. Charitas enim lætitiā parit, quæ delectatur alienis bonis: Inuidia verò est huic lætitiæ contrariā tristatur enim prosperitate aliena, quæ ipsi nos caremus, quo fit, vt Inuidia sæpe sit lethalis; quia cum charitate pugnat, quæ rebus secundis alterius delectatur.

Quinto queritur, Quare Inuidia inter capita lia vitia numeretur? *Respondeo*, cum Greg. lib. 31.

Mora. c. 31. S. Thom. 2. 2. q. 36. a. 4. Alex. 2. p. q. 144. m. 2. Nau. c. 23. n. 18. Ideò, quod gignit quinq; alia vitia tanquā filias, Odium (inquam) Detractionē, Sursurationem, Lætitiā de rebus aduersis, & Tristitiā de secundis rebus alienis: quæ omnia ex suo genere, & obiecto lethalia sunt crimina; venialia verò, vel ob materiæ paruitatē, vel ob imperfectionem actus.

Cap. XVIII.

De Gula & Accidia.

PRIMO queritur, in quo Gula, vt est capitale vitium, consistat? *Respondeo*, cum S. Th. 2. 2. q. 148. a. 1. & 2. & a. 5. ex Greg. lib. 30. Mora. c. 27. Alex. 2. p. q. 142. m. 1. Nau. c. 23. n. 19. in cibis, & potib; quibus auidè vltra modum vitmur, quare Gula Temperantiæ, & Sobrietati aduersatur.

Secundo queritur, quot sint Gulæ partes? *Respondeo*, ex S. Greg. lib. 31. c. 31. & S. Th. 2. 2. q. 148. a. 6. Gulam ob id esse capitale vitium, quod pariat alia quinque vitia. Hebetudinem mentis, immoderatam lætitiā, Multiloquium, Scurrilitatem, & Spurcitiā, quæ ex alijs quoque peccatis nascuntur, sed frequentius ex Gula.

Tertio queritur, An sint aliqua veræ, & propriæ species Gulæ? *Respondeo*, S. Th. 2. 2. q. 148. a. 3. Alex. 2. p. q. 142. m. 6. Nau. c. 23. n. 19. Alex. p. 2. q. 144. m. 6. quinque species enumerasse sequenti versiculo contentas.

Præpropere: Laue: Nimis: Ardentè: Studiò.

Videlicet, Ante tempus edere, vel potare: Nimijs festinater vel zuide: aut nimio apparatu vel sumptu. Alij verò hæc quinque non species Gulæ, sed modos quosdam appellant, in quibus non est lethalis culpa ex genere suo, sed venialis duntaxat: de quibus, & de alijs contra Temperantiā, & Sobrietatem peccatis dicitur cum de Ieiunio tractabitur.

Quarto queritur, quid sit Accidia, vt est capitale vitium? *Respondeo*, cum S. Th. 2. 2. q. 35. a. 1. & 2. Cassia. lib. 10. de inliu. c. 10. in principio. & lib. 9. Alexan. p. 2. q. 40. Nau. c. 23. n. 12. esse vitium, quo quis fastidium deserit. In presentia tamen pro tristitia sumitur. Nam pigritia res diuinas, aut bonas refugit, & auersatur vt laboriosas, difficiles aut molestas: piger enim timet in agendo laborem, difficultatem, aut molestiam. At verò Accidia res ipsas diuinas, vel bonas fastidio quodam aspernatur, ac respuit, nulla etiā laboris, difficultatis, aut molestiæ habita ratione. Vnde Accidia si Latina vox esset, videri posset non accepisse ab Acore, eo quod res bonæ, & salutares velut acide